

prima instanță: S.Papuha
instanța de apel: V.Pruteanu, N.Craiu, Iu.Cimpoi

dosarul nr. 3ra-1610/2015

Î N C H E I E R E

23 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul	Ala Cobăneanu
Judecătorii	Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Racu Andrei, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Racu Andrei împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la anularea hotărîrii, recunoașterea susținerii examenului de calificare pentru admiterea în profesia de avocat,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2015, prin care s-a admis apelul declarat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 septembrie 2014 și emisă o nouă hotărîre de respingere a cererii de chemare în judecată,

c o n s t a t ă

La 16 decembrie 2010, Racu Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la anularea hotărîrii, recunoașterea susținerii examenului de calificare pentru admiterea în profesia de avocat.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că, în baza hotărîrii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.17 din 11 octombrie 2010, publicată pe site-ul www.avocat.md, a fost admis la susținerea etapei întîi a examenului de licențiere în profesia de avocat, pe care l-a susținut cu cel mai înalt calificativ, fiind corecte toate patru sute de răspunsuri.

Menționează că, la 28 octombrie 2010 în baza hotărîrii nr.18 a fost admis la etapa a doua (proba scrisă), care s-a stabilit pentru 11 noiembrie 2010 ora 08-00. La ora anunțată s-a prezentat la locul susținerii examenului. Examenul a început și s-a petrecut cu încălcarea de către membrii comisiei a procedurii, deoarece biletele cu

întrebări au fost prezentate deschis contrar prevederilor Regulamentului privind modul de susținere a examenului de calificare pentru admiterea în profesia de avocat, care stabilesc expres că președintele Comisiei, în prezența membrilor comisiei prezintă candidaților subiectele cu plicuri sigilate, unul din care conține subiecte teoretice și celălalt spețe practice. Tragerea la sorți se efectuează de către secretarul comisiei.

La fel s-a procedat și cu subiectele practice, au fost împărțite arbitrar, unele persoane au beneficiat de subiecte mai simple, iar alții mai complicate. În timpul examenului au fost persoane care au fraudat examenul și față de care nu au fost aplicate sancțiunile respective. Membrii comisiei au segmentat timpul rezervat și pentru subiectele teoretice au stabilit două ore, iar pentru cele practice o oră, cu toate că nu dispun de acest drept, astfel, după ce a finisat subiectele teoretice într-o oră și cincisprezece minute, a fost nevoit să aștepte 45 minute, dar la subiectul practic nu a avut timp suficient.

La 15 noiembrie 2010 după ora mesei a accesat pagina web www.avocat.md. și a luat cunoștință cu hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.19, unde la pct.I sub nr.79 era indicat numele lui ca persoană admisă la a treia etapă a examenului. A doua zi în jurul orei 12-00 a fost telefonat de un reprezentant al pîrîtului, care l-a anunțat că a fost exclus din lista persoanelor care au promovat proba scrisă, fără careva explicații. Imediat a accesat din nou pagina web și deja era înscris în lista persoanelor neadmise la etapa a treia a examenului.

Ulterior, la 17 noiembrie 2010 a depus în adresa pîrîtului contestația nr. 1/0509 și cererea nr. 1/0510, prin care a solicitat examinarea contestației în prezența sa. Examinarea contestației a avut loc la 23 noiembrie 2010 și împreună cu alte două persoane, care la fel au depus contestație, au fost invitați de către membrii comisiei în număr de șase persoane, fără cvorumul necesar, pentru examinarea acesteia. În timpul ședinței a primit de la secretarul comisiei extrasul din hotărârea nr.19 din 15 noiembrie 2010, în care era indicată lista membrilor și punctajul acordat de fiecare. Prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.21 contestația i-a fost respinsă.

Astfel, din extrasul eliberat la 23 noiembrie 2010 sub nr.1/0171 a constatat că, șapte membri ai comisiei din unsprezece i-au acordat calificative de cel puțin 48 puncte necesare pentru confirmarea corespunderii cerințelor minime de calificare, ce constituie mai mult de jumătate din numărul membrilor care au apreciat răspunsurile, însă în baza pct. 38 al Regulamentului, Comisia a raportat media aritmetică a punctelor acordate de fiecare membru la numărul membrilor, fapt ce contravine art. 42 alin. (5) al Legii cu privire la avocatură, deoarece se submină criteriul de adoptare a hotărârilor cu votul majorității simple a membrilor săi.

Consideră că, cu încălcarea art. 6 și 13 CEDO prin neadmiterea în profesia de avocat, fără argumentarea motivelor, i-a fost încălcat dreptul la muncă și la libera alegere a profesiei. Profesia de avocat este o profesie liberală, ce presupune activitatea

avocatului în domeniul justiției fără supravegherea din partea autorităților publice, modul privat de organizare, inclusiv biroul, clientela și onorariile sale asupra cărora se pretinde un drept patrimonial, civil, care este apărut de art. 1 a Primului protocol adițional la CEDO.

De asemenea a menționat că, în urma acțiunilor pârîtului i-a fost cauzat prejudiciu moral exprimat prin suferințe psihice, stres și stări de depresie, fiind nevoit să apeleze la consultația medicului, care i-a prescris tratamentul necesar și a suportat cheltuieli pentru procurarea medicamentelor.

Cere, reclamantul, prin cererea de chemare în judecată și cererile de majorare a pretențiilor din 06 mai 2014 și 04 august 2014, anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr. 19 din 15 noiembrie 2010 în partea neadmiterii candidaturii sale pentru a treia etapă a examenului de calificare; anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.21 din 23 noiembrie 2010 cu privire la respingerea contestației; anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.22 din 26 noiembrie 2010 în partea neincluserii candidaturii în lista candidaților admiși în profesia de avocat; recunoașterea că a susținut examenul de calificare pentru admiterea în profesia de avocat, cu punerea în sarcina Ministerului Justiției de a executa hotărârea; încasarea de la Uniunea Avocaților din Republica Moldova prejudiciul material 76.08 lei și prejudiciul moral 10 000 lei (f.d.1-4, 200-201, 221-222 Vol. II).

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 mai 2011 s-a admis în parte cererea de chemare în judecată depusă de Racu Andrei (f.d.91-94, Vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2012, s-a admis recursul declarat de către Racu Andrei, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 mai 2011, reținînd pricina spre rejudecare după competență la Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de contencios administrativ (f.d.127-131, Vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2012 s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Racu Andrei (f.d. 153-156, Vol.I).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 august 2013 s-a respins recursul declarat de către Racu Andrei și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2012 (f.d. 168-171, Vol.I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2013, s-a transmis Judecătoriei Centru mun. Chișinău pentru examinare în fond conform competenței jurisdicționale și teritoriale cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Racu Andrei împotriva Comisiei de Licențiere a Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind contestarea hotărîrilor, admiterea în profesia de avocat, încasarea prejudiciului material în mărime de 76,08 lei și prejudiciului moral în valoare de 10 000 lei (f.d. 173-174, Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriai Centru mun. Chișinău din 28 noiembrie 2013, s-a dispus strămutarea examinării în fond a cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către Racu Andrei împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la anularea hotărârii, recunoașterea susținerii examenului de calificare pentru admiterea în profesia de avocat, la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (f.d. 185, Vol.I).

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 22 septembrie 2014, cererea de chemare în judecată a fost admisă în parte. S-a anulat hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr. 19 din 15 noiembrie 2010 în partea neadmiterii lui Racu Andrei la etapa a treia a examenului de calificare a profesiei de avocat și s-a recunoscut susținerea de către Racu Andrei a examenului de calificare a profesiei de avocat. S-a dispus că hotărârea servește drept temei de eliberare lui Racu Andrei a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat de către Ministerul Justiției al RM. S-a anulat hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.21 din 23 noiembrie 2010 cu privire la respingerea contestației depuse de Racu Andrei. S-a încasat de la Uniunea Avocaților din RM în beneficiul lui Racu Andrei prejudiciul moral 1 000 lei, în rest, pretențiile au fost respinse (f.d.24, 28-30, Vol.II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2015 s-a admis apelul declarat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, s-a casat hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 22 septembrie 2014 și emisă o nouă hotărâre de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de către Racu Andrei (f.d. 98-103, Vol. II).

La 30 octombrie 2015, Racu Andrei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2015 și restituirea pricinii la rejudecare.

Recurentul în motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la emiterea deciziei a aplicat eronat normele de drept material și procedural, iar instanța, apreciind în mod arbitrar probele din dosar și materialul probator al pricinii.

În acest sens susține că, completul de judecată la examinarea pricinii a fost format cu grave încălcări ale legii, deoarece doar cererea de recuzare a unui judecător a fost admisă, iar a celuilalt a fost respinsă, în pofida acestui fapt a părăsit completul de judecată, nefiind declarată abținerea judecătorului de la examinarea pricinii în cauză.

Totodată, aceste circumstanțe denotă încălcarea procedurii de repartizare aleatorie a pricinii, formînd completul de judecată după propria dorință.

Nu s-a luat în considerare că judecătorul raportor, într-o pricină civilă similară s-a pronunțat cu o altă soluție contrară acesteia, astfel, neglijîndu-și propria sa practică.

Consideră recurentul că, nu a beneficiat de un proces echitabil, fiind încălcate principiile egalității armelor în procesul civil, precum și securitatea raporturilor juridice prin aplicarea neuniformă a legii de către instanța de apel.

În acest context, menționează că, instanța de apel nu i-a acordat posibilitatea de a se expune și a argumenta poziția sa în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Avînd în vedere că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților, însă fără a se indica pe scrisoarea de însoțire data expedierii acesteia (f.d. 107), recursul se consideră declarat în termen.

Uniunea Avocaților din Republica Moldova a prezentat referință pe marginea recursului declarat, prin care a solicitat recunoașterea recursului inadmisibil și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1 000 lei.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile și obiecțiile expuse în referința intimatului Uniunii Avocaților din Republica Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Racu Andrei urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Racu Andrei este declarativ

și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către Racu Andrei în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar. Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „ ... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Racu Andrei ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Racu Andrei se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi